Sosiaali- ja terveysvaliokunta

Torstai 26.3.2026 klo 10.00—12.10

Läsnä
puheenjohtaja Krista Kiuru sd
varapuheenjohtaja Mia Laiho kok (4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13) (6 osittain)
jäsen Kim Berg sd
jäsen Maaret Castrén kok (1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13) (6 osittain)
jäsen Bella Forsgrén vihr (5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13) (4, 6 osittain)
jäsen Hilkka Kemppi kesk (9, 10, 11, 12, 13)
jäsen Aki Lindén sd (7, 8, 9, 10, 11, 12, 13) (6 osittain)
jäsen Hanna-Leena Mattila kesk (5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13) (4, 6 osittain)
jäsen Ville Merinen sd (4, 5, 7, 8) (3, 6 osittain)
jäsen Aino-Kaisa Pekonen vas (5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13) (4, 6 osittain)
jäsen Minna Reijonen ps (7, 8, 9, 10, 11, 12, 13) (6 osittain)
jäsen Anne Rintamäki ps (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11)
jäsen Päivi Räsänen kd (1, 2, 3, 4) (5, 6 osittain)
jäsen Pia Sillanpää ps
jäsen Oskari Valtola kok (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8)
jäsen Ville Väyrynen kok (4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13) (6 osittain)
jäsen Henrik Wickström r (4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13) (6 osittain)
varajäsen Milla Lahdenperä kok (7, 8, 9, 10, 11, 12, 13) (6 osittain)
varajäsen Mira Nieminen ps (6 osittain)
varajäsen Markku Siponen kesk (6 osittain)

Sihteerit
valiokuntaneuvos Pirjo Kainulainen
valiokuntaneuvos Sanna Pekkarinen
valiokuntaneuvos Päivi Salo

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 7 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Todettiin, että kokous ei ollut päätösvaltainen.

3. Lakialoite laiksi terveydenhuoltolain muuttamisesta
Lakialoite LA 7/2026 vp

Asia on saapunut valiokuntaan.

4. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 2/2026 vp

Merkittiin, että kokous tuli päätösvaltaiseksi.

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

5. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi terveydenhuoltolain sekä sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 159/2025 vp

Valiokunnan lausunto PeVL 4/2026 vp
Lisäselvitys HE 159/2025 vp StV 26.03.2026 hallintojohtaja Lauri Tanner, HUS-yhtymä Asiantuntijalausunto

Valiokuntaan on saapunut kirjallinen lausunto:
- hallintojohtaja Lauri Tanner, HUS-yhtymä, liite

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

6. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi ammattikorkeakoululain ja opintotukilain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 197/2025 vp

Valiokunnan lausuntoluonnos Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi ammattikorkeakoululain ja opintotukilain muuttamisesta A 6

Sihteeri esitteli lausuntoluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen muutettuna.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä suoritettiin seuraavat äänestykset ja tehtiin seuraavat muutokset lausuntoluonnokseen:

Lisättiin kappaleen 4 loppuun seuraava virke: ”*Valiokunnan saaman selvityksen mukaan sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkinnon ja kätilökoulutuksen suorittaminen noin 4,5 vuodessa on koulutuksen enimmäisaikojen puitteissa kuitenkin edelleen mahdollista opiskelijan yksilöllisistä ratkaisuista riippuen, jos otetaan huomioon mahdollisuus hyväksilukea opintoja kätilökoulutukseen.*”

Siirrettiin kappale 7 kappaleen 4 jälkeen.

Ed. Berg ed. Merisen kannattamana ehdotti, että kappaleeseen 5 (josta oli tullut kappale 6) lisätään toisen virkkeen jälkeen seuraavat virkkeet: ”Valiokunta huomauttaa myös, että

asiantuntijakuulemisten mukaan opetus- ja kulttuuriministeriön joulukuussa 2025 järjestämässä keskustelutilaisuudessa ensihoitaja-, kätilö- ja terveydenhoitajakoulutuksen lainsäädäntömuutoksista on käynyt ilmi, ettei valmistelussa ole lainkaan tarkasteltu mahdollisuutta ammattipätevyysdirektiivin mahdollistamaan suoraan, noin kolmivuotiseen kätilökoulutukseen, jollainen on käytössä esimerkiksi Tanskassa ja Alankomaissa.” Lausuntoluonnos hyväksyttiin äänin 8—7.

Muutettiin kappaleen 6 (josta oli tullut kappale 7) neljäs virke kuulumaan seuraavasti: ”Koulutuksen *mahdollinen* pidentyminen voi myös vähentää nuorten kiinnostusta kätilön ammattia kohtaan *ja nostaa kynnystä jatkaa opiskelua sairaanhoitajasta kätilöksi*.”

Ed. Berg ed. Merisen kannattamana ehdotti, että kappaleen 9 kolmas ja neljäs virke korvataan seuraavasti: ”Valiokunta toteaa, että esitys tulisi palauttaa uuteen valmisteluun siten, että kätilökoulutus muutettaisiin tutkintoon johtavaksi, vähintään noin 120 opintopisteen laajuiseksi, ylemmäksi ammattikorkeakoulututkinnoksi, joka suoritettaisiin sairaanhoitaja (AMK)-tutkinnon jälkeen, kuten työryhmät ovat jo aiemmin esittäneet. Malli nostaisi osaamistasoa ja olisi linjassa myös pohjoismaisten koulutusmallien kanssa. Ylempi ammattikorkeakoulututkinto selkeyttäisi urapolkuja ja varmistaisi ammattipätevyysdirektiivin edellyttämän automaattisen pätevyyden tunnustamisen ilman lisävuoden ammatinharjoittamisvaatimusta.”

Ed. Mattila ed. Siposen kannattamana ehdotti, että kappaleen 9 kolmas ja neljäs virke korvataan seuraavasti: ”Valiokunta katsoo, että kätilökoulutus tulee järjestää kahdessa kätilökoulutuksesta tehdyssä selvityksessä annettujen suuntaviivojen sekä sosiaali- ja terveysvaliokunnalle annetuissa asiantuntijalausunnoissa ehdotetulla tavalla ylempänä ammattikorkeakoulututkintona.”

Ed. Bergin ja ed. Mattilan ehdotuksista äänestettiin vastakkain. Ed. Bergin ehdotus hyväksyttiin äänin 6—2, 9 tyhjää.

Ed. Bergin ehdotuksesta äänestettiin lausuntoluonnosta vastaan. Lausuntoluonnos hyväksyttiin äänin 9—8.

Poistettiin kappaleen 10 viimeisestä virkkeestä seuraavat sanat: ”…*valvonnan näkökulmasta sinänsä riittävänä, että hoitotason ensihoidossa työskenteleviä valvotaan laillistettuina sairaanhoitajina, mutta pitää*…” ja muutettiin virkkeen loppuosa kuulumaan seuraavasti: ”…*, että parhaillaan käynnissä olevan sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöitä koskevan lainsäädännön uudistuksen yhteydessä säädetään oikeudesta harjoittaa ensihoitajan ammattia laillistettuna ammattihenkilönä niin,*…”

Ed. Berg ed. Lindénin kannattamana ehdotti, että lakiehdotukset hylätään. Lausuntoluonnos hyväksyttiin äänin 9—6, 2 tyhjää.

Lisättiin lausuntoluonnokseen seuraava lausumaesitys: ”*Eduskunta edellyttää, että valtioneuvosto huolehtii, että parhaillaan käynnissä olevan sosiaali- ja terveydenhuollon am-*

mattihenkilöitä koskevan lainsäädännön uudistuksen yhteydessä säädetään oikeudesta harjoittaa ensihoitajan ammattia laillistettuna ammattihenkilönä."

Muilta osin lausuntoluonnos hyväksyttiin sellaisenaan.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Ed. Lindén ja ed. Mattila varasivat tilaisuuden eriävän mielipiteen jättämiseen. Ilmoitettiin, että ne on jätettävä viimeistään tänään 26.3.2026 klo 14.00.

Lausuntoon jätettiin eriävä mielipide: 1) Lindén, Kiuru, Berg, Forsgrén, Pekonen 2) Mattila, Siponen

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

7. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi yleistukilain 13 ja 19 §:n ja työttömyysturvalain 10 luvun 4 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 13/2026 vp

Valiokunta kävi valmistavan keskustelun.

8. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain ja sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 174/2025 vp

Valiokunta kävi valmistavan keskustelun.

9. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi hyvinvointialueesta annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta annetun hallituksen esityksen (HE 189/2025 vp) täydentämisestä

Hallituksen esitys HE 27/2026 vp

Asiantuntijasuunnitelma HE_27_2026.pdf A 9

Asia on saapunut sosiaali- ja terveysvaliokuntaan lausunnon antamista varten. Lausunto on annettava hallintovaliokunnalle.

Valiokunta hyväksyi asiantuntijasuunnitelman.

Valiokunta päätti yhdistää tämän asian käsittelyn asian HE 189/2025 vp käsittelyyn.

10. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi hyvinvointialueesta annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 189/2025 vp

Valiokunta päätti jatkaa asiantuntijakuulemista.

11. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi lastensuojelulain muuttamisesta sekä siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 149/2025 vp

Lakialoite LA 22/2024 vp
Toimenpidealoite TPA 3/2023 vp, 9, 16-18/2025 vp
Valiokunnan lausunto PeVL 56/2025 vp
Valiokunnan lausunto LaVL 12/2025 vp

Valiokunta keskusteli asian jatkokäsittelystä.

12. Muut asiat

Muita asioita ei ollut.

13. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on perjantaina 27.3.2026 klo 9.00.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Pirjo Kainulainen